

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ಪಂಚಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಪಂಚಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಗುಹಭರತಯೋರ್ವಾರ್ತಾಲಾಪೋ ಭರತಸ್ಯ ಶೋಕಶ್ಚ

ಏವಮುಕ್ತಸ್ತು ಭರತೋ ನಿಷಾದಾಧಿಪತಿಂ ಗುಹಂ |
ಪ್ರತ್ಯುವಾಚ ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞೋ ವಾಕ್ಯಂ ಹೇತ್ವರ್ಥಸಂಹಿತಂ || 2.85.1 ||

ಊರ್ಜಿತಃ ಖಲು ತೇ ಕಾಮಃ ಕೃತೋ ಮಮ ಗುರೋಃ ಸಖೇ |
ಯೋ ಮೇ ತ್ವಮೀದೃಶೀಂ ಸೇನಾಮಭ್ಯರ್ಚಯಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ || 2.85.2 ||

ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ ಮಹಾತೇಜಾ ಗುಹಂ ವಚನಮುತ್ತಮಂ |
ಅಬ್ರವೀದ್ ಭರತಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂಥಾನಂ ದರ್ಶಯನ್ ಪುನಃ || 2.85.3 ||

ಕತರೇಣ ಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮಂ ಯಥಾ |
ಗಹನೋಽಯಂ ಭೃಶಂ ದೇಶೋ ಗಂಗಾನೂಪೋ ದುರತ್ಯಯಃ || 2.85.4 ||

ತಸ್ಯ ತದ್ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ರಾಜಪುತ್ರಸ್ಯ ಧೀಮತಃ |
ಅಬ್ರವೀತ್ ಪ್ರಾಂಜಲಿಭೂತ್ವಾ ಗುಹೋ ಗಹನಗೋಚರಃ || 2.85.5 ||

ದಾಶಾಸ್ತ್ವನುಗಮಿಷ್ಯಂತಿ ದೇಶಜ್ಞಾಃ ಸುಸಮಾಹಿತಾಃ |
ಅಹಂ ಚಾನುಗಮಿಷ್ಯಾಮಿ ರಾಜಪುತ್ರ ಮಹಾಬಲ || 2.85.6 ||

ಕಚ್ಚಿನ್ನ ದುಷ್ಟೋ ವ್ರಜಸಿ ರಾಮಸ್ಯಾಕ್ಷಿಷ್ಟಕರ್ಮಣಃ |
ಇಯಂ ತೇ ಮಹತೀ ಸೇನಾ ಶಂಕಾಂ ಜನಯತೀವ ಮೇ || 2.85.7 ||

ತಮೇವಮಭಿಭಾಷಂತಮಾಕಾಶ ಇವ ನಿರ್ಮಲಃ |

ಭರತಃ ಶ್ಲಕ್ಷ್ಣಯಾ ವಾಚಾ ಗುಹಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ || 2.85.8 ||

ಮಾ ಭೂತ್ ಸ ಕಾಲೋ ಯತ್ ಕಷ್ಟಂ ನ ಮಾಂ ಶಂಕಿತುಮರ್ಹಸಿ |

ರಾಘವಃ ಸ ಹಿ ಮೇ ಭ್ರಾತಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಪಿತೃಸಮೋ ಮತಃ || 2.85.9 ||

ತಂ ನಿವರ್ತಯಿತುಂ ಯಾಮಿ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಂ ವನವಾಸಿನಂ |

ಬುದ್ಧಿರನ್ಯಾ ನ ಮೇ ಕಾರ್ಯಾ ಗುಹ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರವೀಮಿ ತೇ || 2.85.10 ||

ಸ ತು ಸಂಹೃಷ್ಟವದನಃ ಶ್ರುತ್ವಾ ಭರತಭಾಷಿತಂ |

ಪುನರೇವಾಬ್ರವೀದ್ ವಾಕ್ಯಂ ಭರತಂ ಪ್ರತಿ ಹರ್ಷಿತಃ || 2.85.11 ||

ಧನ್ಯಸ್ತ್ವಂ ನ ತ್ವಯಾ ತುಲ್ಯಂ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಜಗತೀತಲೇ |

ಅಯತ್ನಾದಾಗತಂ ರಾಜ್ಯಂ ಯಸ್ತ್ವಂ ತ್ಯಕ್ತುಮಿಹೇಚ್ಛಸಿ || 2.85.12 ||

ಶಾಶ್ವತೀ ಖಲು ತೇ ಕೀರ್ತಿಲೋಕಾನನು ಚರಿಷ್ಯತಿ |

ಯಸ್ತ್ವಂ ಕೃಚ್ಛ್ರಗತಂ ರಾಮಂ ಪ್ರತ್ಯಾನಯಿತುಮಿಚ್ಛಸಿ || 2.85.13 ||

ಏವಂ ಸಂಭಾಷಮಾಣಸ್ಯ ಗುಹಸ್ಯ ಭರತಂ ತದಾ |

ಬಭೌ ನಷ್ಟಪ್ರಭಃ ಸೂರ್ಯೋ ರಜನೀ ಚಾಭ್ಯವರ್ತತ || 2.85.14 ||

ಸನ್ನಿವೇಶ್ಯ ಸ ತಾಂ ಸೇನಾಂ ಗುಹೇನ ಪರಿತೋಷಿತಃ |

ಶತ್ರುಘ್ನೇನ ಸಮಂ ಶ್ರೀಮಾಂಛಯನಂ ಪುನರಾಗಮತ್ || 2.85.15 ||

ರಾಮಚಿಂತಾಮಯಃ ಶೋಕೋ ಭರತಸ್ಯ ಮಹಾತ್ಮನಃ |

ಉಪಸ್ಥಿತೋ ಹ್ಯನರ್ಹಸ್ಯ ಧರ್ಮಪ್ರೇಕ್ಷಸ್ಯ ತಾದೃಶಃ || 2.85.16 ||

ಅಂತರ್ದಾಹೇನ ದಹನಃ ಸಂತಾಪಯತಿ ರಾಘವಂ |

ವನದಾಹಾಗ್ನಿಸಂತಪ್ತಂ ಗುಢೋಽಗ್ನಿರಿವ ಪಾದಪಂ || 2.85.17 ||

ಪ್ರಸೃತಃ ಸರ್ವಗಾತ್ರೇಭ್ಯಃ ಸ್ವೇದಂ ಶೋಕಾಗ್ನಿಸಂಭವಂ |

ಯಥಾ ಸೂರ್ಯಾಂಶುಸಂತಪ್ತೋ ಹಿಮವಾನ್ ಪ್ರಸೃತೋ ಹಿಮಂ || 2.85.18 ||

ಧ್ಯಾನನಿರ್ದರಶೈಲೇನ ವಿನಿಃಶ್ವಸಿತಧಾತುನಾ |
 ದೈನ್ಯಪಾದಪಸಂಘೇನ ಶೋಕಾಯಾಸಾಧಿಶೃಂಗಿಣಾ || 2.85.19 ||

ಪ್ರಮೋಹಾನಂತಸತ್ತ್ವೇನ ಸಂತಾಪೌಷಧಿವೇಣುನಾ |
 ಆಕ್ರಾಂತೋ ದುಃಖಶೈಲೇನ ಮಹತಾ ಕೈಕಯೀಸುತಃ || 2.85.20 ||

ವಿನಿಃಶ್ವಸನ್ ವೈ ಭೃಶದುರ್ಮನಾಸ್ತತಃ
 ಪ್ರಮೂಢಸಂಜ್ಞಃ ಪರಮಾಪದಂ ಗತಃ |
 ಶಮಂ ನ ಲೇಭೇ ಹೃದಯಜ್ವರಾದಿತೋ
 ನರರ್ಷಭೋ ಯೂಥಹತೋ ಯಥರ್ಷಭಃ || 2.85.21 ||

ಗುಹೇನ ಸಾರ್ಧಂ ಭರತಃ ಸಮಾಗತೋ
 ಮಹಾನುಭಾವಃ ಸಜನಃ ಸಮಾಹಿತಃ |
 ಸುದುರ್ಮನಾಸ್ತಂ ಭರತಂ ತದಾ ಪುನ -
 ಗುಹಃ ಸಮಾಶ್ವಾಸಯದಗ್ರಜಂ ಪ್ರತಿ || 2.85.22 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
 ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಪಂಚಾಶೀತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||